

Fullmäktige i Region Västerbotten
Organisationsnummer: 232100-0222

Bedömning av delårsrapporten per augusti 2019

Regionstyrelsens delårsrapport till fullmäktige ska ge svar på frågan om styrelser och nämnder håller sig till de mål, beslut och direktiv som fullmäktige beslutat. Delårsrapporten ska också innehålla en prognos om det är troligt att fullmäktiges mål kommer att uppnås vid årets slut. Revisorerna har i uppdrag att bedöma om resultatet i delårsrapporten per augusti 2019 är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma. Bedömningen är baserad på en begränsad granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

1. Bedömning av fullmäktiges finansiella mål

Vår slutsats efter genomförd granskning är att delårsboks slutet i allt väsentligt har upprättats enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed. Delårsrapporten ger en i allt väsentligt rättvisande bild av regionens ekonomiska resultat och ställning per augusti 2019. Nedan redogör vi för våra bedömningar för fullmäktiges tre finansiella mål:

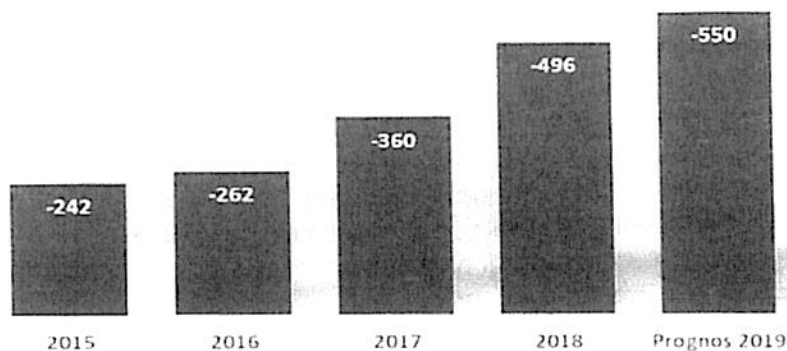
Resultatmålet

Regionstyrelsen bedömde att fullmäktiges mål om ett överskott med 1,0 procent motsvarande 83 miljoner kronor inte skulle nås vid årets slut. Regionstyrelsens prognos var att resultatet skulle uppgå till -75 miljoner kronor, vilket var en budgetavvikelse med -156 miljoner kronor. I förhållande till skatter och generella statsbidrag var det ett underskott med -0,9 procent. Styrelsen beräknade att balanskravsresultatet, dvs. resultatet rensat för orealiserade vinster i värdepapper, skulle uppgå till -545 miljoner kronor vid årets slut. Enligt kommunallagen ska detta resultat återställas inom tre år.

Vi instämmer med styrelsen om att resultatmålet inte kommer att nås. I flera år har vi påtalat att det ekonomiska läget är mycket allvarligt och att det behövs kraftfulla åtgärder. De åtgärder som styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden hittills vidtagit har endast haft begränsade effekter. Under år 2019 har läget förvärrats ytterligare. Underskotten har ökat och kostnadsutvecklingen är fortsatt hög. Vi anser att regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden omedelbart ska vidta kraftfulla åtgärder. Av diagrammet nedan framgår att verksamheternas underskott ökat kraftigt de senaste åren.

Verksamheternas budgetavvikelse mnkr

Trots att statsbidragen varit högre än budgeterat visar prognosen att verksamheterna kommer att ha underskott med 550 miljoner kronor vid årets slut. Störst är underskotten för hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter. Efter årets 8 första månader hade hälso- och sjukvårdsnämnden en budgetavvikelse med -337 miljoner kronor vilket motsvarade en avvikelse med 11 procent. Även regionstyrelsen hade ett stort underskott som uppgick till -73 miljoner kronor.

I samband med delårsrapporten per april 2019 informerade regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden om att de inte skulle klara sina budgetar. De uppgav att ytterligare åtgärder inte skulle vara tillräckliga och att ytterligare kostnadsreduceringar inte var möjliga. Varken styrelsen eller nämnden lämnade några förslag till fullmäktige på åtgärder för att klara budgeten år 2019. Inte heller i samband med delårsrapporten per augusti 2019 har styrelsen eller nämnden lämnat några förslag till fullmäktige på åtgärder för år 2019.

Vi anser att styrelsen och nämnden inte agerat tillräckligt. Det räcker inte att informera fullmäktige om att man inte klarar av sitt uppdrag. Styrelsen och nämnden måste också lämna förslag till fullmäktige på åtgärder och därmed ge fullmäktige möjlighet att ingripa. Det är inte hållbart att verksamheterna år efter år redovisar stora underskott.

Mål för pensionsåtagandet

Det totala pensionsåtagandet ska vid utgången av år 2019 vara finansierat till minst 40 procent. Av delårsrapporten framgår att pensionsåtagandet var finansierat till 48 procent. Regionstyrelsen bedömde att målet för pensionsåtagandet skulle klaras vid årets slut. Vi gör ingen annan bedömning.

Investeringsmålet

Regionens reinvesteringar ska finansieras utan extern upplåning. Lånefinansiering kan genomföras för strategiska investeringar under förutsättning att soliditeten enligt den så kallade blandmodellen inte understiger 18 procent och att det totala lånebeloppet inte överstiger 3 000 miljoner kronor. I delårsrapporten redovisade regionstyrelsen att reinvesteringar hade finansierats med extern upplåning. Regionstyrelsen prognostiserade att soliditeten vid årets slut skulle understiga 18 procent. Regionstyrelsen bedömde att investeringsmålet inte skulle vara uppfyllt vid årets slut. Vi gör ingen annan bedömning.

2019-11-11

2. Bedömning av fullmäktiges verksamhetsmål

Fullmäktige beslutade om sex övergripande verksamhetsmål för år 2019. Vår bedömning är att de redovisade resultaten inte är förenliga med fullmäktiges mål. Regionstyrelsen bedömde i delårsrapporten att endast ett av verksamhetsmålen skulle vara uppfyllt vid årets slut. Vår granskning visar att det målet saknade underliggande mål som var mätbara.

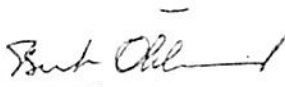
Regionstyrelsen bedömde att fyra av fullmäktiges verksamhetsmål delvis skulle uppnås vid årets slut. Vi anser att det finns risk att styrelsen var för optimistisk i sina bedömningar för flera av målen. Styrelsen saknade dessutom underlag för att göra säkra bedömningar för några av målen. En generell iakttagelse är att det av delårsrapporten för verksamhetsmålen inte framgår om regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden vidtagit korrigerande åtgärder för att förbättra resultaten vid årets slut.

Vi instämmer i styrelsens bedömning att målet om hållbar ekonomi inte kommer att uppfyllas vid årets slut.

3. Samlad bedömning av mål för god ekonomisk hushållning

Regionstyrelsen har i delårsrapporten inte gjort någon samlad bedömning om målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås. Detta är ett krav enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vår bedömning är att de redovisade resultaten per augusti 2019 och prognoser för helåret inte är förenliga med fullmäktiges mål.

För regionens revisorer

Edward Riedl
Ordförande
Bert Öhlund
Vice ordförande

Underlag till utlåtandet som bifogas:

- Granskning av delårsbokslut per den 31 augusti 2019, EY, november 2019 (Gr 1/2019).
- Granskning av redovisad måluppfyllelse i delårsrapporten per augusti 2019, revisionskontoret, november 2019 (Gr 2/2019).